

Efektywność wykorzystania energii

w latach 2009-2019

15.06.2021 r.

 0,5%

Wzrost efektywności energetycznej w Polsce w 2019 r. w stosunku do 2018 r.

W Polsce w 2019 r. efektywność energetyczna wzrosła w stosunku do 2018 r. o 0,5%. W latach 2009-2019 roczne tempo wzrostu efektywności energetycznej wyniosło 1,6%. Energochłonność pierwotna obniżyła się w tym okresie średnio o ponad 2% rocznie, a energochłonność finalna o 2%. Najszybsze tempo poprawy efektywności energetycznej odnotowano w transporcie (o 2,0%).

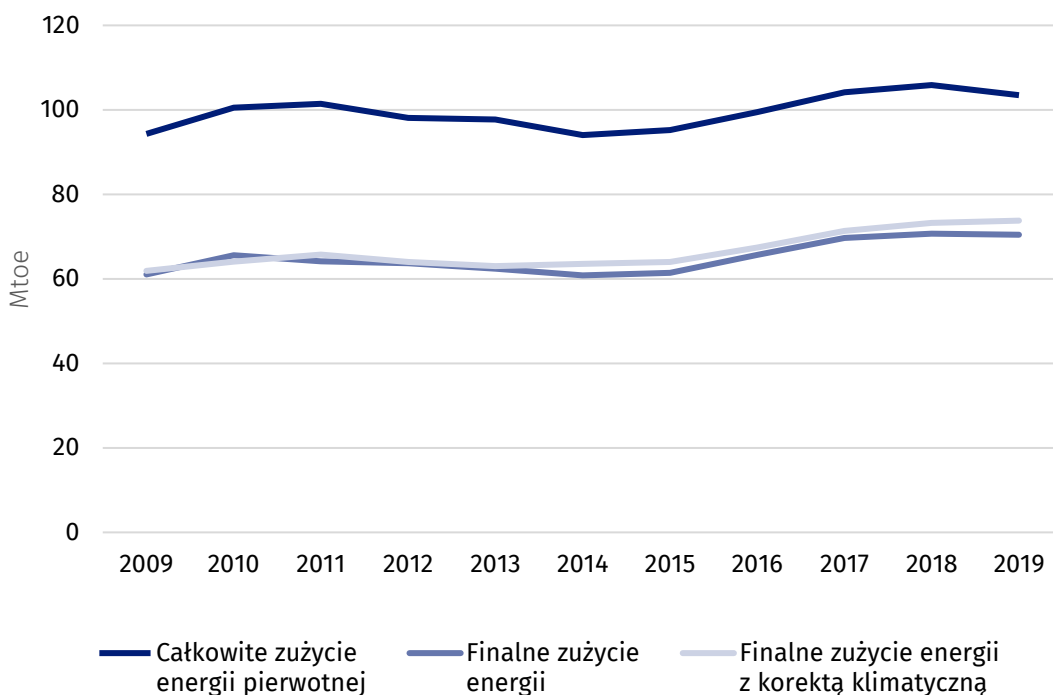
Całkowite zużycie energii pierwotnej wzrosło w latach 2009-2019 z 94,3 Mtoe w 2009 r. do 103,5 Mtoe w 2019 r. (0,9%/rok). Zużycie to osiągnęło najwyższą wartość w 2018 r. (105,9 Mtoe).

Finalne zużycie energii wzrosło w analizowanym okresie z 61,0 do 70,4 Mtoe, co oznacza średnie roczne tempo wzrostu 1,4%.

Całkowite zużycie energii pierwotnej w latach 2009-2019 wzrosło o 0,9% rocznie

Finalne zużycie energii w latach 2009-2019 wzrosło o 1,4% rocznie

Wykres 1. Całkowite zużycie energii pierwotnej i finalne zużycie energii

Energochłonność pierwotna PKB zmniejszyła się w 2019 r. o 6,8% w stosunku do roku poprzedniego, natomiast **energochłonność finalna PKB** o 4,9%.

W stosunku do roku 2009 energochłonność PKB w 2019 r. obniżyła się o 23,7% (pierwotna) i 19,3% (finalna), po uwzględnieniu korekty klimatycznej tempo poprawy było nieznacznie wyższe (odpowiednio 21,9% i 16,6%). Tempo poprawy w latach 2015-2019 było niższe niż w pierwszej połowie omawianego okresu.

Tablica 1. Tempo zmian wskaźników energochłonności PKB (%/rok)

Tempo zmian	2010–2014	2015–2019	2010–2019
Energochłonność pierwotna PKB	-2,85	-2,48	-2,67
Energochłonność pierwotna PKB z korektą klimatyczną	-2,48	-2,41	-2,44
Energochłonność finalna PKB	-2,83	-1,40	-2,12
Energochłonność finalna PKB z korektą klimatyczną	-2,27	-1,34	-1,80

Gospodarstwa domowe

Udział zużycia energii w gospodarstwach domowych w finalnym zużyciu energii wyniósł 25,8% w 2019 r. Najważniejszym kierunkiem użytkowania energii było ogrzewanie pomieszczeń, którego udział wyniósł 63,2% w 2019 r. Na ogrzewanie wody zużyto 17,3% energii, na oświetlenie i urządzenia elektryczne 10,6%, a na gotowanie posiłków 8,9%.

Tablica 2. Struktura zużycia energii w gospodarstwach domowych według kierunków użytkowania (%)

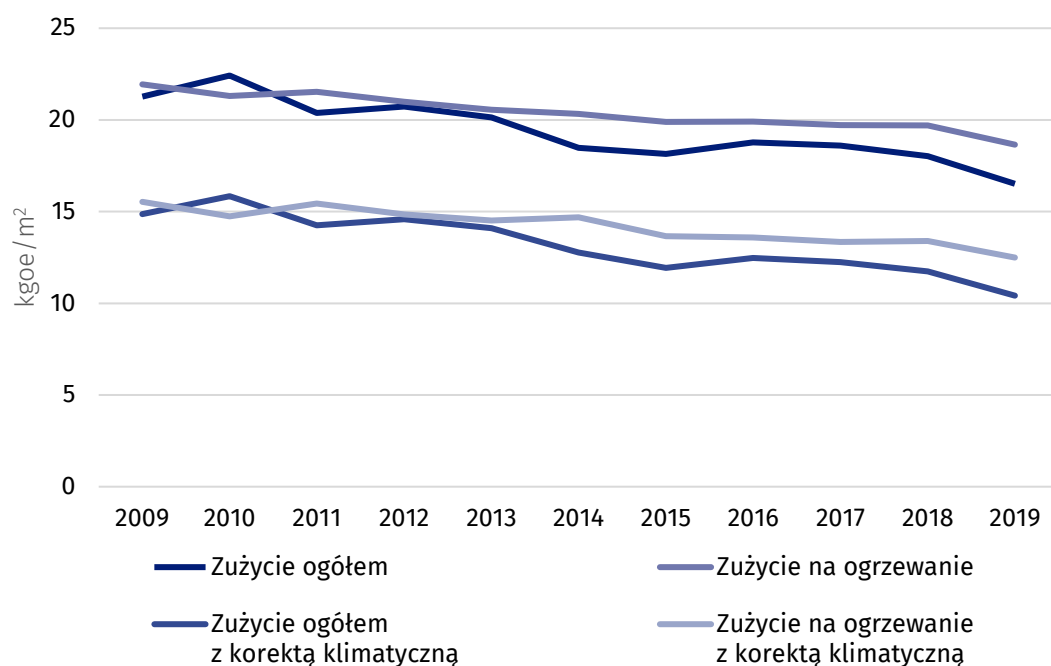
Wyszczególnienie	2012	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ogrzewanie pomieszczeń	68,8	65,5	66,2	65,8	65,1	63,2
Ogrzewanie wody	14,8	16,2	16,0	16,3	16,6	17,3
Gotowanie posiłków	8,3	8,5	8,3	8,3	8,5	8,9
Oświetlenie	1,5	9,8*)	9,6*)	9,6*)	9,8*)	10,6*)
Urządzenia elektryczne	6,6					

*) łącznie oświetlenie i urządzenia elektryczne

Zużycie energii w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na m² wykazywało tendencję spadkową; wzrost zużycia został zaobserwowany w roku 2010, 2012 i 2016, w pozostałych latach (w tym w 2019 r.) odnotowano zmniejszenie zużycia. Wielkość zużycia wyniosła w 2019 r. 16,5 kgoe/m², w porównaniu do 21,3 kgoe/m² w roku 2009 (spadek 2,5%/rok). Po uwzględnieniu korekty klimatycznej zużycie na m² obniżyło się o 1,6%/rok.

W 2019 r. 63,2% energii zużywanej przez gospodarstwa domowe przeznaczona było na ogrzewanie pomieszczeń

Wykres 2. Zużycie energii w gospodarstwach domowych na m²

Przemysł

Finalne zużycie energii w przemyśle najniższą wartość osiągnęło w 2009 r. (13,7 Mtoe). W następnych latach obserwowano niewielkie wahania zużycia, a od roku 2016 nastąpił znaczący wzrost, do poziomu 18,2 Mtoe w 2019 r.

W 2019 r., w stosunku do 2009 r., wzrosło zużycie energii elektrycznej (o 61,0%), gazu ziemnego (o 29,7%), ciepła (o 34,3%), węgla (o 2,8%) oraz pozostałych nośników (o 134,4%). Spadek zużycia nastąpił w przypadku paliw ciekłych (spadek o 34,4%).

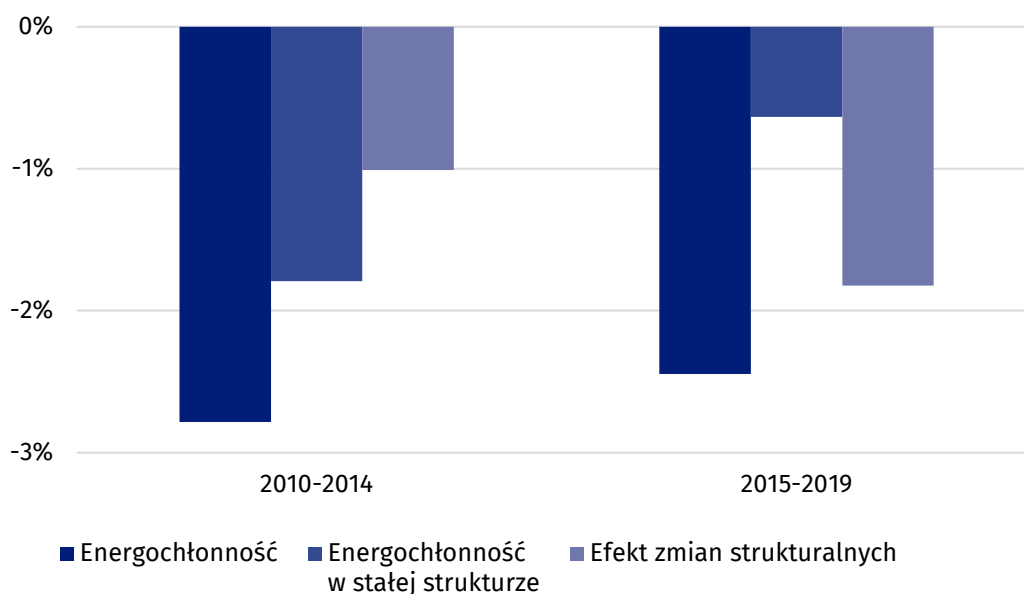
Najwyższe tempo spadku energochłonności wartości dodanej w 2019 r. w stosunku do roku 2009 odnotowano w przemyśle maszynowym i mineralnym, a najniższe w przemyśle hutniczym i drzewnym.

Tablica 3. Średnia zmiana roczna energochłonności wartości dodanej w latach 2010–2019

Przemysł	Średnia zmiana roczna
Spożywczy	-0,5%
Tekstylny	-3,8%
Drzewny	0,8%
Papierniczy	0,1%
Chemiczny	-0,9%
Mineralny	-4,3%
Hutniczy	3,1%
Maszynowy	-5,9%
Środków transportu	-2,4%
Pozostały	-0,7%

W latach 2015–2019 tempo spadku energochłonności przemysłu przetwórczego wyniosło 2,4%/rok, zmiany strukturalne przyczyniły się do spadku o 1,8%/rok, a tempo poprawy energochłonności przy stałej strukturze, a więc po wyeliminowaniu wpływu zmieniających się udziałów poszczególnych branż w ogólnej wielkości przemysłu przetwórczego wyniosło 0,6%/rok.

Wykres 3. Energochłonność przemysłu przetwórczego – rola zmian strukturalnych (%/rok)

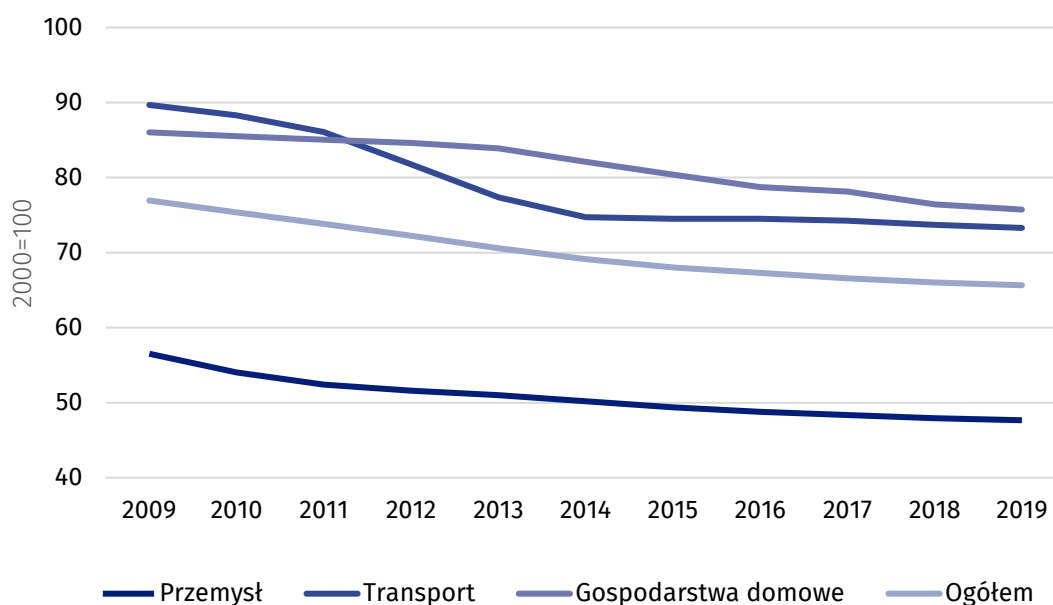
Zmiany strukturalne spowodowały zmniejszenie energochłonności przemysłu przetwórczego o 1,8%/rok w latach 2015–2019

Wskaźnik ODEX

Wskaźnik ODEX liczony do podstawy 2000=100 obniżył się w latach 2009–2019 z 76,9 do 65,7 pkt. Średnie tempo poprawy wyniosło 1,6%/rok. Najszybsze tempo poprawy (2,0% rocznie) zanotował transport, dla którego wartość wskaźnika wyniosła 73,3 pkt. w 2019 r. Najwolniejsze tempo poprawy miało miejsce w sektorze gospodarstw domowych, gdzie roczna poprawa w latach 2010–2019 wyniosła 1,3%. W sektorze przemysłu średnie tempo poprawy wyniosło 1,7%, a wartość wskaźnika w 2019 r. 47,7 pkt.

Najszybsze tempo poprawy (2,0% rocznie) zanotowano w transporcie, najwolniejsze – w gospodarstwach domowych (1,3%/rok)

Wykres 4. Wskaźnik ODEX

Dekompozycja zużycia energii

Największy wpływ na zmianę zużycia miała aktywność gospodarcza, której zwiększenie przyczyniło się do wzrostu zapotrzebowania na energię o 16,9 Mtoe w 2019 r. w stosunku do 2009 r. W przypadku gospodarstw domowych czynnikami wpływającymi na zwiększenie zapotrzebowania na energię były wzrost liczby mieszkań i zmiana stylu życia (większe mieszkania). Zmiany strukturalne w przemyśle zmniejszyły zużycie energii o 1,2 Mtoe, natomiast w transporcie zwiększyły o 1,1 Mtoe. Oszczędności energii wyniosły łącznie 8,7 Mtoe, największe zostały osiągnięte w transporcie (3,4 Mtoe). Warunki pogodowe wpłynęły na zmniejszenie zużycia energii o 2,5 Mtoe, a pozostałe czynniki na zwiększenie o 0,2 Mtoe.

Tablica 4. Wpływ czynników na zmianę finalnego zużycia energii w latach 2009–2019 (Mtoe)

Wyszczególnienie	Przemysł	Gospodarstwa domowe	Transport	Usługi	Rolnictwo	Ogółem
Zmiana zużycia	4,5	-1,8	6,6	-0,2	0,3	9,4
CZYNNIKI						
Aktywność	7,0	-	7,4	3,0	-0,6	16,9
Liczba mieszkań	-	2,3	-	-	-	2,3
Styl życia	-	1,3	-	-	-	1,3
Zmiany strukturalne	-1,2	-	1,1	-	-	-0,1
Oszczędności energii	-2,6	-2,7	-3,4	0,0	0,0	-8,7
Warunki pogodowe	-	-1,7	-	-0,8	-	-2,5
Pozostałe	1,2	-0,9	1,5	-2,5	0,9	0,2

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Przedsiębiorstw
Dyrektor Katarzyna Walkowska
Tel: 22 608 31 25

Rzeczposzechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 608 34 91, 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

 <http://stat.gov.pl/>

 @GUS_STAT

 @GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Gospodarka-paliwowo-energetyczna](#)

[Zasady-metodyczne badań statystycznych z zakresu energii ze źródeł odnawialnych](#)

[Zasady metodyczne sprawozdawczości statystycznej z zakresu gospodarki paliwami i energią oraz definicje stosowanych pojęć](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowa Baza Wiedzy - Gospodarka Paliwowo Energetyczna](#)

[Wskaźniki makroekonomiczne](#)

[Bank Danych Makroekonomicznych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Energia pierwotna](#)

[Energia pochodna](#)

[Zużycie energii](#)